

Program zawodowej praktyki dydaktycznej z matematyki
dla studentów matematyki III roku studiów stacjonarnych
w semestrze letnim roku akademickiego 2019/20 przygotowany na mocy pisma okólnego
JM Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego nr 11/2020 z dn. 4 maja 2020r.

1. Zadania i cel praktyki. Organizacja

Program dotyczy wyłącznie do studentów, którzy zaliczyli jeden semestr praktyki tradycyjnej w szkole odpowiedniego poziomu przypisanej do programu studiów. Część praktyki realizowana w semestrze letnim roku akademickiego 2019/20 z uwagi na zawieszenie zajęć dydaktycznych w uczelniach wyższych i placówkach oświatowych z powodu pandemii koronawirusa ma na celu zaznajomienie studentów z aktualnie stosowanymi w szkołach technikami nauczania zdalnego, sposobami przygotowania się nauczyciela do zajęć w trybie zdalnym, sposobami komunikowania się, oceniania, wspierania pokonywania przez uczniów trudności dydaktycznych oraz opiekowania się uczniami uzdolnionymi.

Zasadniczym celem praktyki jest poznanie przez studenta działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej szkół podstawowych / ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących nauczania matematyki. Praktyka dydaktyczna z matematyki ma umożliwić studentowi rozwój własnych zainteresowań dydaktycznych, jak również kształcenie kompetencji informatycznych i komunikacyjnych. Praktyka ma na celu również pogłębienie i uzupełnienie przez studenta wiedzy z zakresu metodyki nauczania matematyki nabytej podczas zajęć dydaktycznych, wspomaganie procesu nauczania oraz studiowania literatury ze szczególnym zwróceniem na umiejętność pozyskiwania źródeł elektronicznych (Ibuk Libra, serwisy dydaktyczne, portale edukacyjne itp.). Zakłada się, że w toku praktyki student pozna specyfikę realizacji zamierzeń dydaktycznych nauczyciela podczas zajęć zdalnych prowadzonych z uczniami w wybranych¹ zespołach (zespołach klasowych, grupach fakultatywnych lub zespołach wyrównawczych).

¹ W zależności od możliwości szkoły i nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyki

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem praktyk sprawuje powołany przez Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego pracownik uczelni – organizator praktyk studenckich: dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. US , adres e-mail: malgorzata.makiewicz@usz.edu.pl

Praktyka powinna się zakończyć najpóźniej 19 czerwca 2020r.

Bilans czasu pracy studenta:

Poziom Szkoly, Suma godzin	Liczba godzin praktyki		
	Hospitacje lekcji / edukacyjnych zajęć zdalnych	Prowadzenie lub współprowadzenie lekcji/ edukacyjnych zajęć zdalnych	Przygotowanie elektronicznych materiałów dydaktycznych i analiza lekcji prowadzonych
<i>Szkoła podstawowa,</i> praktyka dla III roku studiów stacjonarnych I stopnia 60 godzin	30	5-10 ²	20-25
<i>Szkoła ponadpodstawowa,</i> praktyka dla II roku studiów niestacjonarnych II stopnia 60 godzin	30	5-10	20-25

² Liczba zajęć prowadzonych nie może być mniejsza niż 5.

Student po uzgodnieniu z nauczycielem - opiekunem z ramienia szkoły wysyła drogą mailową organizatorowi praktyk studenckich z ramienia uczelni szczegółowy – godzinny plan odbywania praktyki.

2. Obowiązki studenta – praktykanta

- 2.1 Student – praktykant ma obowiązek w terminie 1 tygodnia od dnia zakończenia praktyki przesłać mailem do opiekuna praktyki z ramienia uczelni dokumentację opisaną w pkt. 2.4 oraz wysłać na adres Instytutu Matematyki (do opiekuna praktyki z ramienia uczelni) podpisaną i opisaną płytę CD z nagranyymi wszystkimi plikami sprawozdania.
- 2.2 Nieterminowe przesłanie tej dokumentacji stanowi podstawę do niezaliczenia praktyki.
- 2.3 Student – praktykant ma obowiązek napisać i przesłać nauczycielowi – opiekunowi praktyki z ramienia szkoły scenariusze wszystkich prowadzonych zajęć z uwzględnieniem takich problemów jak: data, klasa, temat lekcji, cele lekcji, metody, formy pracy, zastosowane środki dydaktyczne, sposoby i kryteria oceniania, notatki w zakresie materiału rzeczowego (szczegółowy wykaz czynności nauczyciela i przewidywane czynności uczniów, treść pogadanek, zadań i ich rozwiązań, komentarze, dowody twierdzeń, potrzebne definicje). **Arkusze pohospitacyjne** mają charakter zwięzłych konspektów zawierających: cele, metody, środki dydaktyczne oraz refleksje studenta dotyczące klasy i warsztatu pedagogicznego nauczyciela (w jaki sposób aktywizuje uczniów, jak wpływa na poprawność ich języka, jak wykorzystuje godzinę lekcyjną, w jaki sposób dba o informacje zwrotne od swoich uczniów i inne).
- 2.4 W dokumentacji praktyki student przedstawia: **opinię wystawioną przez nauczyciela - opiekuna zawierającą ilościowe zestawienie wykonanych zadań, 3 różne scenariusze zajęć prowadzonych oraz 3 wybrane przez siebie konspekty pohospitacyjne.**
- 2.5 Dodatkowa dokumentacja (uzyskane materiały od nauczycieli, konspekty dodatkowe, opracowane pomoce dydaktyczne) nie stanowi warunku zaliczenia.
- 2.6 Student – praktykant może prowadzić lekcje matematyki lub inne zajęcia dopiero po zaakceptowaniu przez opiekuna praktyki ostatniej wersji scenariusza zajęć.
- 2.7 Każda przeprowadzona przez studenta lekcja powinna być przeanalizowana z nauczycielem - opiekunem praktyki pod kątem zrealizowania zaplanowanych celów, popełnionych błędów, możliwości udoskonalenia danej lekcji itp.

3. Zaliczenie praktyk

3.1 Podstawą zaliczenia praktyk przez organizatora praktyk z ramienia uczelni jest:

- Sprawozdanie (część opisowa i zestawienie zrealizowanych zadań) przygotowane przez studenta przesłane opiekunowi praktyki z ramienia uczelni drogą e-mail,
- Opinia przesłana mailem przez nauczyciela – opiekuna szkolnego opiekunowi praktyki z ramienia uczelni potwierdzające liczbę hospitacji studenta szkolnych zajęć zdalnych, liczbę i ocenę zajęć prowadzonych/współprowadzonych wraz z opinią o pracy studenta podczas praktyki,
- 3 scenariusze zajęć prowadzonych oraz 3 konspekty pohospitacyjne przesłane przez studenta opiekunowi praktyki z ramienia uczelni drogą e-mail,
- Zaakceptowany przez nauczyciela – opiekuna praktyki elektroniczny środek dydaktyczny np. film edukacyjny wraz z komentarzem dydaktycznym do jednej z prowadzonych lekcji przesłany przez studenta opiekunowi praktyki z ramienia uczelni drogą e-mail.

3.2 Nauczyciel – opiekun praktyki wysyła mailem do opiekuna praktyki z ramienia uczelni opinię wg. Załączonego formularza

3.3 W części opisowej sprawozdania z praktyki student powinien uwzględnić następujące zadania:

1) Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) Obserwowanie:

a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji matematyki oraz aktywności uczniów,

b) toku metodycznego lekcji matematyki, stosowanych przez nauczyciela metod i form

- pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub młodzieżą w toku lekcji matematyki,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji matematyki poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny podczas zajęć zdalnych,
 - k) organizacji zajęć zdalnych przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) Współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji matematyki,
- b) organizowaniu pracy zdalnej,
- c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych – np. filmów edukacyjnych na wybrane tematy,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
- f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji matematyki, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,

- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c) organizację i prowadzenie lekcji matematyki w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku lekcji matematyki środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- h) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,

5) Analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć),

6) Szczegółowe zestawienie zajęć zdalnych hospitowanych i prowadzonych (data, platforma, klasa szkolna).

Uwagi:

W czasie sprawowania praktyki student podlega dyrektorowi szkoły i jest zobowiązany do wykonywania jego poleceń w zakresie praktyki. Praktyka nie jest równoznaczna z podjęciem przez studenta obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Odpowiedzialność za prawidłowy tok zajęć oraz bezpieczeństwo uczniów spoczywa na nauczycielu matematyki pełniącym funkcję opiekuna i na dyrekcji szkoły. W szczególności niedopuszczalne jest

zastępowanie nieobecnych nauczycieli przez studenta lub prowadzenie przez niego lekcji bez nadzoru ze strony nauczyciela lub przedstawiciela dyrekcji szkoły.

Zmiana terminu odbywania praktyki dydaktycznej wykraczająca poza czas przewidziany na realizację zajęć dydaktycznych w danym semestrze możliwa jest tylko w wyjątkowych przypadkach po uzyskaniu zgody Prodziekana ds. Studenckich Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego i zgłoszeniu tej zgody u opiekuna z ramienia uczelni oraz w Dziale Obsługi Studenta. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności studenta podczas praktyki można przedłużyć czas jej trwania. Student powinien w ciągu tygodnia od wystawienia drogą mailową przesłać skan zwolnienia organizatorowi praktyki z ramienia uczelni.

Program opracowała

dr hab. Małgorzata Makiewicz, prof. US